

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) N:o 651/2012,

annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012,

eurometallirahojen liikkeeseenlaskusta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 133 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämismääräysjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan keskuspankin lausunnon ⁽¹⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämismääräysjärjestystä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euromääräisistä juhlametallirahoista 23 päivänä marraskuuta 1998 ja 5 päivänä marraskuuta 2002 annetuissa neuvoston päätelmissä, liikkeeseen tarkoitettujen eurokolikoiden kansallisia puolia ja liikkeeseenlaskua koskevista yhteisistä suuntaviivoista 19 päivänä joulukuuta 2008 annetussa komission suosituksessa 2009/23/EY ⁽³⁾, johon neuvosto suhtautui myönteisesti 10 päivänä helmikuuta 2009 antamissaan päätelmissä, ja euroseteleiden ja -metallirahojen laillisen maksuvälineaseman soveltamisalasta ja vaikutuksista 22 päivänä maaliskuuta 2010 annetussa komission suosituksessa 2010/191/EU ⁽⁴⁾ suositellaan käytäntöjä, jotka koskevat liikkeeseen tarkoitettujen eurometallirahojen, myös euromääräisten erikoisrahojen, liikkeeseenlaskua sekä kuulemista, joka olisi tehtävä ennen kiertoon kelpaavien eurometallirahojen tuhoamista ja euromääräisten juhlametallirahojen käyttöä.
- (2) Eurometallirahojen liikkeeseenlaskua koskevien pakollisten säännösten puuttuminen voi johtaa erilaisiin käytäntöihin jäsenvaltioissa eikä yhteiselle rahalle muodostu riittävän hyvin integroitua kehystä. Avoimuuden ja oikeusvarmuuden vuoksi on tarpeen ottaa käyttöön eurometallirahojen liikkeeseenlaskua koskevat sitovat säännöt.

- (3) Euron käyttöönotosta 3 päivänä toukokuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 974/98 ⁽⁵⁾ mukaan neuvoston vahvistamien yksikköarvojen ja teknisten eritelmien mukaisilla euro- ja senttimääräisillä metallirahoilla on laillisen maksuvälineen asema kaikissa jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkönä on euro. Eurometallirahojen yksikköarvot ja tekniset eritelmät vahvistetaan liikkeeseen tarkoitettujen eurometallirahojen yksikköarvoista ja teknisistä eritelmistä 3 päivänä toukokuuta 1998 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 975/98 ⁽⁶⁾.

- (4) Jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkönä on euro, olisi myös voitava laskea liikkeeseen erityisen aiheen juhlistamiseksi kahden euron erikoisrahoja; tällaisten metallirahojen liikkeeseenlaskujen lukumäärä on rajoitettu vuotta ja liikkeeseen laskevaa jäsenvaltiota kohti. On tarpeen rajoittaa euromääräisten erikoisrahojen määrää, jotta tällaisten metallirahojen osuus kaikista liikkeessä olevista kahden euron metallirahoista pysyy riittävän pienenä. Euromääräisiä erikoisrahoja olisi kuitenkin voitava laskea liikkeeseen tarvittava määrä, jotta niitä on riittävästi saatavilla.

- (5) Jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkönä on euro, olisi myös voitava laskea liikkeeseen euromääräisiä juhlametallirahoja, joita ei ole tarkoitettu liikkeeseen ja jotka on voitava helposti erottaa liikkeeseen tarkoitetuista metallirahoista. Euromääräisillä juhlametallirahoilla olisi oltava laillisen maksuvälineen asema ainoastaan liikkeeseen laskevassa jäsenvaltiossa eikä niiden liikkeeseenlaskun tavoitteena saisi olla kiertoon ottaminen.

- (6) On tarkoituksenmukaista, että euromääräisten juhlametallirahojen liikkeeseenlaskut otetaan huomioon siinä metallirahamäärässä, jonka Euroopan keskuspankki hyväksyy, mutta yhteenlaskettuna eikä kunkin yksittäisen liikkeeseenlaskun perusteella.

- (7) Toimivaltaisten elinten olisi tarkasteltava huolellisesti määrääjain eurometallirahojen ja -seteleiden erilaisten yksikköarvojen nykyistä käyttöä kustannuksia ja yleistä hyväksyntää koskevien perusteiden mukaisesti. Komission olisi erityisesti teetettävä vaikutustenarviointi 1 ja 2 sentin eurokolikoiden liikkeeseenlaskun jatkamisesta.

- (8) Sen välttämiseksi, että jokin jäsenvaltio tuhoaa kiertoon kelpaavia eurometallirahoja vaikka niitä voidaan tarvita jossakin toisessa jäsenvaltiossa, jäsenvaltioiden olisi kuuluttava toisiaan ennen tällaisten metallirahojen tuhoamista,

⁽¹⁾ EUVL C 273, 16.9.2011, s. 2.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 22. toukokuuta 2012 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 26. kesäkuuta 2012.

⁽³⁾ EUVL L 9, 14.1.2009, s. 52.

⁽⁴⁾ EUVL L 83, 30.3.2010, s. 70.

⁽⁵⁾ EYVL L 139, 11.5.1998, s. 1.

⁽⁶⁾ EYVL L 139, 11.5.1998, s. 6.

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- 1) 'liikkeeseen tarkoitetuilla metallirahoilla' eurometallirahoja, jotka on tarkoitettu liikkeeseen ja joiden yksikköarvot ja tekniset eritelvät vahvistetaan asetuksessa (EY) N:o 975/98;
- 2) 'erikoisrahoilla' liikkeeseen tarkoitettuja metallirahoja, jotka on tarkoitettu juhlistamaan asetuksen (EY) N:o 975/98 1 h artiklassa tarkoitettua erityistä aihetta;
- 3) 'juhlametallirahoilla' kerättäviksi tarkoitettuja eurometallirahoja, joiden liikkeeseenlaskun tavoitteena ei ole niiden kiertoon ottaminen.

2 artikla

Eurometallirahojen tyypit

1. Jäsenvaltiot voivat laskea liikkeeseen kahdentyyppisiä eurometallirahoja: liikkeeseen tarkoitettuja metallirahoja ja juhla-metallirahoja.
2. Komissio laatii vaikutustenarvioinnin 1 ja 2 sentin eurokolikoiden liikkeeseenlaskun jatkamisesta. Vaikutustenarviointi sisältää kustannus-hyötyanalyysin, jossa arvioidaan kyseisten eurokolikoiden todellisia lyömiskustannuksia verrattuna kolikoiden arvoon ja niistä saataviin etuihin.

3 artikla

Liikkeeseen tarkoitettujen metallirahojen liikkeeseenlasku

1. Liikkeeseen tarkoitettujen metallirahojen on laskettava liikkeeseen ja otettava kiertoon nimellisarvoisina.
2. Pieni osa, joka ei ole yli 5:tä prosenttia jäsenvaltion liikkeeseen laskemien liikkeeseen tarkoitettujen metallirahojen kumulatiivisesta kokonaisnettoarvosta ja -määrästä, kun otetaan huomioon vain positiivisen nettomääräisen liikkeeseenlaskun vuodet, voidaan laskea markkinoille nimellisarvoa korkeampaan hintaan, jos se on perusteltua metallirahan erityisen laadun, erityisen pakkauksen tai oheispalvelun vuoksi.

4 artikla

Erikoisrahojen liikkeeseenlasku

1. Kukin jäsenvaltio, jonka rahayksikkönä on euro, voi laskea vuosittain liikkeeseen vain kaksi erikoisrahaa, paitsi milloin
 - a) kaikki jäsenvaltiot, joiden rahayksikkönä on euro, laskevat yhdessä liikkeeseen erikoisrahoja; tai

- b) erikoisraha lasketaan liikkeeseen, kun valtionpäämies väliaikaisesti puuttuu tai on nimitetty tilapäisesti.

2. Yksittäisessä liikkeeseenlaskussa kiertoon otettavien erikoisrahojen kokonaismäärä ei saa ylittää korkeampaa seuraavista kahdesta enimmäismäärästä:

- a) 0,1 prosenttia kaikkien jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkönä on euro, erikoisrahan liikkeeseenlaskuvuotta edeltävän vuoden alkuun mennessä kiertoon ottamien kahden euron metallirahojen kumulatiivisesta kokonaisnettomäärästä; enimmäismäärää voidaan korottaa 2,0 prosenttiin kaikkien jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkönä on euro, kahden euron metallirahojen kumulatiivisesta kokonaisnettomäärästä, jos juhlistetaan laajalti tunnustettua ja erittäin symbolista tapahtumaa; tässä tapauksessa liikkeeseen laskeva jäsenvaltio ei saa laskea liikkeeseen toista erikoisrahaa käyttäen korotettua enimmäismäärää neljän seuraavan vuoden aikana ja sen on lisäksi perusteltava korkeamman enimmäismäärän soveltaminen; tai
- b) 5,0 prosenttia asianomaisen jäsenvaltion erikoisrahan liikkeeseenlaskuvuotta edeltävän vuoden alkuun mennessä kiertoon ottamien kahden euron metallirahojen kumulatiivisesta kokonaisnettomäärästä.

3. Neuvosto päättää, lasketaanko liikkeeseen erikoisrahoja, joissa on yhteinen kuva-aihe ja jotka kaikki jäsenvaltiot, joiden rahayksikkönä on euro, laskevat yhdessä liikkeeseen. Jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkönä ei ole euro, äänioikeus pidätetään, kun tätä päätöstä tehdään.

5 artikla

Juhlametallirahojen liikkeeseenlasku

1. Juhlametallirahoilla on laillisen maksuvälineen asema ai-noastaan liikkeeseen laskevassa jäsenvaltiossa.

Metallirahan liikkeeseen laskeneen jäsenvaltion on oltava metallirahassa selkeästi ja helposti tunnistettavissa.

2. Jotta juhlametallirahat olisivat helposti erotettavissa liikkeeseen tarkoitetuista metallirahoista, niiden on täytettävä kaikki seuraavat arviointiperusteet:

- a) niiden yksikköarvon on poikettava liikkeeseen tarkoitettujen metallirahojen yksikköarvoista;
- b) niissä olevat kuvat eivät saa olla samanlaisia kuin liikkeeseen tarkoitettujen metallirahojen yhteisellä puolella, ja jos niiden kuvat ovat samanlaisia kuin liikkeeseen tarkoitettujen metallirahan kansallisella puolella olevat kuvat, niiden yleinen ulkoasu on vielä helposti erotettavissa;

c) niiden värin, halkaisijan ja painon on poikettava selvästi vähintään kahden ominaisuuden osalta liikkeeseen tarkoitettuihin metallirahoista; eroa on pidettävä selvänä, jos arvot, sallitut poikkeamat mukaan luettuna, ovat liikkeeseen tarkoitetuille metallirahoille vahvistettujen vaihteluvälien ulkopuolella; ja

d) niissä ei saa olla tiheästi hammastettua tai ”espanjalaisen kukan” muotoista syrjää.

3. Juhlametallirahat voidaan laskea markkinoille nimellisarvoisina tai nimellisarvon ylittävinä.

4. Juhlametallirahojen liikkeeseenlaskut on otettava yhteenlaskettuna huomioon Euroopan keskuspankin hyväksymässä metallirahamäärässä.

5. Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki aiheelliset toimenpiteet sen ehkäisemiseksi, että juhlametallirahoja käytetään maksuvälineinä.

6 artikla

Kuuleminen ennen liikkeeseen tarkoitettujen metallirahojen tuhoamista

Ennen kuin sellaiset liikkeeseen tarkoitettut metallirahat tuhoetaan, jotka eivät ole eurometallirahojen aitouden tarkistamisesta ja kiertoon kelpaamattomien eurometallirahojen käsittelystä 15 päivänä joulukuuta 2010 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1210/2010 ⁽¹⁾ 2 artiklan b alakohdassa tarkoitettuja kiertoon kelpaamattomia eurometallirahoja, jäsenvaltioiden on kuultava toisiaan talous- ja rahoituskomitean asiaa käsittelevän alakomitean välityksellä ja ilmoitettava asiasta niiden jäsenvaltioiden rahapajojen johtajille, joiden rahayksikkönä on euro.

7 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa perussopimusten mukaisesti.

Tehty Strasbourgissa 4 päivänä heinäkuuta 2012.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

M. SCHULZ

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

A. D. MAVROYIANNIS

⁽¹⁾ EUVL L 339, 22.12.2010, s. 1.